

SPRAWOZDANIE
z realizacji
"GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na
2019-2023r."
ZA ROK 2021

Marzec 2022

Spis treści

I. Wstęp

II. Ogólne informacje o Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2019-2023 rok w gminie Piecki

III. Cele Programu

IV. Zadania gminnego programu oraz sposób ich realizacji

V. Informacja o placówkach udzielających wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym, stan na 31.12.2021 r.

VI. Finansowanie programu

VII. Wnioski końcowe

I. Wstęp

Zjawisko narkomanii w Polsce ma swoją kilkudziesięcioletnią historię. Termin „narkomania” podlegał w tym okresie różnorodnym przekształceniom znaczeniowym, podobnie jak terminy stosowane na określenie różnych środków odurzających. Narkomania w naszym kraju nie zawsze była przedmiotem publicznego zainteresowania i różnorodnych oddziaływań zapobiegawczych, podejmowanych przez państwowe instytucje. Intensywność publicznej troski o narkomanów była zmienna i niekoniecznie związana z dynamiką rozwoju narkomanii w kraju.

Wiadomo, że najskuteczniej problemy społeczne są rozwiązywane na szczeblu lokalnym. Z powodu COVID-19 utrudnione było planowane przeprowadzenie diagnozy i strategii działań w tym temacie.

Używanie środków psychoaktywnych to wieloaspektowy problem, ale przede wszystkim to problem społeczny. Przyjmowanie substancji psychoaktywnych doprowadza do uzależnienia, którego skutkiem jest wykluczenie społeczne, przestępczość, bezrobocie, bezdomność.

Zjawisko używania narkotyków, dopalaczy oraz niemedyczne stosowanie leków powoduje negatywne konsekwencje w najbliższym otoczeniu oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa. Rodzi to szereg szkód i kosztów. Stąd też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną.

Narkomania może dotyczyć wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia i statusu społecznego czy materialnego.

II. Ogólne informacje o Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2019-2023 rok w gminie Piecki.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019-2023 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XIV/89/19 z dnia 28.X.2019r. Został opracowany zgodnie z treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r., zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2024.

Program jest w ścisłej korelacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. Odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019-2023 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach. Źródłem finansowania programu były środki Gminy, pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W roku 2021 budżet ww. programu wynosił 8.000,00 zł.

Program wyznaczał cele w zakresie zmniejszania lub wyeliminowania występowania negatywnych zjawisk będących skutkami uzależnień od narkotyków oraz ograniczania zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych. Adresowany był do wszystkich mieszkańców Gminy Piecki. W jego realizacji uczestniczą instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz inne pełniące funkcje wspierające. Przede wszystkim:

- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mrągowie,
- Szkoła Podstawowa im. K. Wojtyły w Pieckach,
- Szkoła Podstawowa w Nawiadach,
- Posterunek Policji w Pieckach,

III. Cele Programu

a) Cel Główny

Celem głównym jest zahamowanie tendencji wzrostowej wszelkiego rodzaju uzależnień na terenie Gminy i zmniejszenie skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych oraz działania prewencyjne.

b) Cele szczegółowe

1. Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie przekonania o ryzyku związanym z używaniem narkotyków, dopalaczy, niemedycznego stosowania leków oraz uzależnieniami behawioralnymi.
2. Zwiększenie świadomości środowiska lokalnego, co do skutków używania substancji psychoaktywnych, niemedycznego sposobu nadużywania leków oraz aktywne inicjowanie działań edukacyjnych, adresowanych do szeroko rozumianej społeczności lokalnej dotyczącej używania substancji psychoaktywnych oraz ich konsekwencje.
3. Zapobieganie problemom: narkomanii, uzależnień behawioralnych, niemedycznego nadużywania leków wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku szkolnym i rodzinnym.
4. Zwiększenie wiedzy o problemie uzależnienia od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.
5. Redukcja szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, tzn. narkotyków, dopalaczy, alkoholu oraz minimalizowanie szkód spowodowanych różnymi uzależnieniami behawioralnymi oraz szeroko rozumiane wspieranie rodzin, w których istnieją problemy w/w uzależnień.

IV. Zadania Gminnego Programu oraz sposób ich realizacji.

Zadania, które były realizowane w tym programie wynikają z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2024 .

1.Udzielanie rodzinom pomocy prawnej, psychologicznej, w których występują problemy narkomanii.

Zadanie to realizowane jest poprzez pomoc w postaci porad i konsultacji prawnika, psychologa dla dorosłych, psychologa dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, mediatora, konsultanta ds. uzależnień i współuzależnień w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnego.

W PKI specjaliści (prawnik, mediator, psycholog dla dorosłych, psycholog dla dzieci, młodzieży i ich rodziców) udzielili ogółem 685 porad, w tym ponad połowę porad udzielono osobom uzależnionym lub współuzależnionym.

2.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, także na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Podczas zajęć prowadzonych w ramach **Klubiku Profilaktyki Pozytywnej Dziecka i Rodzica** zorganizowanych przez GOPS Piecki, w okresie wakacji odbywały się zajęcia z całymi rodzinami, które miały na celu zmniejszenie zachowań ryzykownych, odpowiedzialnych za sięganie po środki psychoaktywne, leki psychotropowe przez dzieci i młodzież, a także przez dorosłych. Każde działania mające na celu wzmocnienie mocnych stron dziecka, wzmocnienie więzi rodzinnych oraz poprawianie relacji w rodzinie pomoże nakierować na pozytywne zachowania. W prowadzonych działaniach uczestniczyło 10 rodzin.

Podczas organizowanej w dniach 25 listopada-10 grudnia Kampanii "Biała Wstążka" wręczano mieszkańcom naszej gminy materiały edukacyjno-profilaktycznych nie tylko w temacie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej czy w temacie wspierania osób doświadczających przemocy, ale także materiały w temacie przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków, środków psychotropowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Coroczna kampania profilaktyczna Rzecznika Praw Dziecka-Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka (20 listopada) była połączona z obchodami Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci. (19 listopada).

Ubiegłoroczna kampania przebiegała pod hasłem "Dziękuję nie biorę". Nawiązaliśmy współpracę z Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii. Na naszą prośbę Krajowe Biuro przekazało bezpłatnie podręczniki, czasopisma, materiały profilaktyczno-edukacyjne, plakaty w temacie uzależnień od narkotyków, środków psychotropowych oraz niemedyycznego stosowania leków. Te materiały wolontariusze GOPS, wolontariusze ze Szkoły Podstawowej w Nawiadach przekazywali mieszkańcom naszej gminy, a pracownicy GOPS przekazali do szkół, aptek, ośrodków zdrowia, Policji.

Kampanię zakończyła video konferencja pt: "Gmina wolna od narkotyków", którą poprowadził Pan Janusz Sierosławski, (członek PARPA oraz ekspert Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, pracownik Instytutu Psychiatrii i Neurologii).

W konferencji brali udział przedstawiciele oświaty, policji, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjaliści z Punktu Profilaktyczno-Informacyjnego, pedagodzy szkolni oraz nauczyciele.

Wykaz materiałów przekazanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii

Dla młodzieży

Nowe narkotyki- czy znasz prawdę o dopalaczach	- 100szt
Narkotyki	- 100szt
Ulotka-Narkotyki	-100szt

Dla rodziców

Skieruj do programu	50szt
Edukacyjna broszura dla rodziców i nauczycieli zawierająca informacje na temat nowych substancji psychoaktywnych, zwanych "dopalaczami".-	40szt
"Nasze dzieci i zagrożenia - Dopalcze-wypalacze",	100szt

Dla profesjonalistów

Skieruj do programu -lokalne strategie	3 szt.
Standardy profilaktyki	3 szt.
Informator DOPALACZE	3 szt.

Plakat "Zatrucie narkotykami - pierwsza pomoc" 10 szt.

Scenariusz spotkania z rodzicami - Szkoła i rodzice wobec zagrożeń substancjami psychoaktywnymi" 6 szt.

Kodeks Etyki Terapeuty Uzależnień. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii 6 szt.

„Uzależnienie od narkotyków. Podręcznik dla terapeutów” pod redakcją Piotra Jabłońskiego, Bogusławy Bukowskiej i Jana Czabały. Warszawa 2012 6szt.

„Społeczność terapeutyczna. Teoria, Model, Metoda” , Autor: George de Leon 5 szt.

Tytuł: "Podręcznik do monitorowania problemu narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym", pod red. Bogusławy Bukowskiej, Piotra Jabłońskiego, Janusza Sierosławskiego, Wydawca: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2008. 5 szt.

Tytuł: „Zapobieganie narkomanii w gminie. Zasady tworzenia gminnych programów przeciwdziałania narkomanii” , Red. merytoryczna: Anna Hejda, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Wydawca: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2007. 3szt.

Tytuł: "Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane przyjmowaniem substancji psychoaktywnych", Autor: Helena Baran-Furga, Karina Steinbarth-Chmielewska, Wydawca: Wydawnictwo WAZA. 6szt

Magazyn Karan, Wydawca: Karan, współfinansowanie: PARPA, KBdsPN.
"Remedium", Wydawca: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów

6 szt.

6 szt.

Z powodu nadal panującej pandemii placówki oświatowe były okresowo zamknięte. Dzieci brały udział w zdalnym nauczaniu w swoich domach, w których niekiedy doświadczały różnego rodzaju przemocy lub były świadkami przemocy. Z tego powodu wynajdują alternatywne formy "ucieczki" od rzeczywistości, jakie oferują sklepy internetowe (narkotyki, dopalacze, leki psychotropowe).

W ramach działań profilaktycznych oprócz udziału w kampaniach, zaangażowaliśmy dzieci w zajęcia na wolnym powietrzu w ramach Profilaktycznej Akcji Wakacyjnej, dzieci uczestniczyły w zajęciach w miejscowościach- Piecki, Machary, Cierpięty i Dłużec, a młodzież zaangażowaliśmy w działalność wolontariatu.

3. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

W ramach pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych udzielono wsparcia w postaci zasiłków, żywności czy pracy socjalnej 67 rodzinom (117 osób).

V. Informacja o placówkach udzielających wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym, stan na 31.12.2021 r.

Niżej wymienione informacje można znaleźć na stronie GOPS w zakładce **Uzależnienia i profilaktyka** oraz na tablicach informacyjnych na terenie GOPS.

1) Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i członków ich rodzin oraz osób dotkniętych problemami przemocy prowadzony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieckach, tel. 89 613 26 03

2) Poradnia Leczenia Uzależnień - Mrągowo, 11-700 Mrągowo, ul. Królewiecka 58, tel. 89-741-02-50

3) Ogólnopolski telefon zaufania " Narkotyki - Narkomania" tel. 801 199 990

4) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN „Dom Zacheusza” w Elblągu, ul. Królewiecka 197, tel: 556411275

5) NZOZ Stowarzyszenia „MONAR” Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień Orzysz, ul. Gaudynki 43, tel: 874237226, tel: 874237282

VI. Finansowanie programu

Realizacja zadań w ramach GPPN na 2019-2023 w roku 2021 odbyło się bezkosztowo lub w ramach innych przedsięwzięć edukacyjno- profilaktycznych, które były wpisane w GPPiRPA na 2021 rok.

VII. Wnioski końcowe

W roku 2022 nastąpiły istotne zmiany w zakresie realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Dotyczą one zmiany ustawy o zdrowiu publicznym z dnia 17 grudnia 2021r. oraz zmiany ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z dnia 17 grudnia 2021 r.), o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym - art.8 b ust 2 pkt 12). W ramach zmian wydłużono długości obowiązywania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także możliwość wspólnego przyjmowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych z programem przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym. Wspólny gminny program w założeniu będzie mógł być przyjmowany na okres 4 lat.

W związku z tym zachodzi konieczność zmiany dotychczasowego Programu przyjętego Uchwałą Rady Gminy Piecki nr XXXVIII/239/2021 Rady Gminy Piecki z dnia 29 grudnia 2021 roku, obowiązującego w bieżącym roku. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii oraz Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym na lata 2022-2025 jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz innych substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie, a także problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi na terenie Gminy Piecki w latach 2022 -2025.

sporządziła:
Katarzyna Kozak
sekretarz GKPiRPA